

Miasteczko słynie targami na żywności postne, które od wstępnej środy przez dni kilka trwają.

Wiewiorka, wieś między Radomyślem a Dębicą, pamiętna częstym pobytom i zgonem Jana Tarnowskiego kaszt. krak., hetm. W.K.—Obrońca ten ojczyzny, podporą tronu, mąż prawy i światły, w 73 roku życia zszedł tu z tego świata 16 maja 1561 r. Żałośna ta wiadomość, żałobą kraj okryła; dziewice do ślubu idące, wieńce z kwiatów na czarne przepaski zmieniwszy, dni wesela odłożyły; wszyscy w żalu pogrążeni wołali: któż teraz Tatarów wstrzyma? kto potężnym ramieniem naród zastawi? — Córka jego Zofia, wniosła w posagu obszernie dobra w dom ks. Ostrogskich, którzy w Wiewiorku zwykle przebywali, jakoteż i ich spadkobiercy ks. Zasławscy, co się okazuje z listu bezpieczeństwa (*literae securitatis*), danego Radziejowskiemu Podkanc. K. przez Wład. Dominika ks. Zasławskiego Wdę krak. *datae Wiewiorkae, solita residentia nostra die 27 mensis januarii 1652*. Majętność tutejsza przechodząc do rąk znakomych rodzin, stała się własnością ks. Sanguszków, a od 1775 r. pozostałej wdowy po ks. Januszu Marsz. N. L., która w podeszłym wieku zaślubiła Rogalińskiego.

Pilzno (*Pilsna*) przy ujściu Dulczy do Wisłoki. Kazimierz W. przywilejem 1354 r. pozwalając szlachetnemu (*nobili viro*) Dobiesławowi, założyć miasto *Pilsno* w ziemi sandom., mianuje go wójtem, jakoteż i prawych jego potomków; nadaje mu 4 łany, młyn, łążnią, ogród, jatki piekarskie, szewskie, rzeźnicze, tkackie i prasolskie; przeznaczając mu 6 ty denar z czynszów, a 3 ci od spraw i kar zasądzonych, wkładając warunek: ażeby na każdą wyprawę wojenną, stawiał się uzbrojony w pan-

cerz, żelazną przyłbicę, z 2 oszczepami i włócznią, na koniu 4 grzywny wartującym. Obdarza mieszczan prawem niem., porównyując co do innych swobód z Krakowem, uwalnia nakoniec od wszelkich poborów i powinności na lat 6, po których upływie płacić mają rocznie 6 skojców z łanu. — Że pierwotni osadnicy tutejsi byli obcy przybysze, świadczy Kromer w ten sposób: „widząc Kazimierz bydl Polskę częścią woynami y niazdami pogańskimi, a częścią gwałtownym morem wyprożnioną, wnet ludziom narodu niem. rolne grunta nadać y sadowić się dopuszcza: których ludzi niemałe pokolenie w podgorskiej a Węgrom przyległej krainie, podziśdzień widzimy, już grubszy mowy używających y nic nie różney od ięzyka w Śląsku, w Morawach y w Czechach zwyczajnego. Ztądże imiona zawziąwszy wsiom y miasteczkom przez się abo pobudowanym, abo więc zaprzątnionym nadali: iako to są: Pilzno y insze“. R. 1456 otrzymali mieszczanie przywilej na płacenie połowy cła w Krakowie i w całym kraju; rajcom dozwala król 1461 r. prowadzić rury podziemne i wodociągi, dochód zaś od takowych na zawsze im przeznaczają. Miasto dostatkami i znaczną ludnością, podług Długosza, słynące, okropnej doznało klęski 1474 r.; spaliwszy je i z ziemią zrównawszy Węgrzy, wycięli młodzież i starców, uprowadzając dorosłych. Gdy miasto odbudowywać się poczęło, dozwolił wójt 1489 r. przez swoje grunta prowadzić wodę rurami, za opłatą 13 grzywien. R. 1495 ustanowiony został jarmark na ś. Jędrzej, 1521 r. na ś. Jana Chrzcici., a 1539 r. uwolnił Zygmunt mieszczan od dawania stacyi. Podług lustr. 1564 r. łanów miejskich jest 8½, domów 166, mimo zakazu król. gorzałkę palących 9;